

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

23. november 2000 \*

I sag C-1/98 P,

**British Steel plc**, London (Det Forenede Kongerige), nu Corus UK Ltd, ved R. Plender, QC, for solicitor W. Sibree, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokaterne Elvinger, Hoss & Prussen, 15, Côte d'Eich,

appellant,

angående appel af dom afsagt den 24. oktober 1997 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (Første Udvidede Afdeling) i sag T-243/94, British Steel mod Kommissionen (Sml. II, s. 1887), hvori der er nedlagt påstand om ophævelse af denne dom, hvorved Retten frifandt Kommissionen for selskabets påstand om annullation af Kommissionens beslutning 94/258/EKSF af 12. april 1994 om Spaniens støtte til den offentlige stålvirksomhed Corporación de la Siderurgia Integral (CSI) og af Kommissionens beslutning 94/259/EKSF af 12. april 1994 om Italiens ydelse af statsstøtte til offentlige stålvirksomheder (stålkoncernen Ilva) (EFT L 112, s. 58 og 64),

\* Processprog: engelsk.

de andre parter i appelsagen:

**Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber** ved N. Khan og P.F. Nemitz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt i første instans,

**Det Danske Stålvalseværk A/S**, Frederiksværk (Danmark), ved solicitors J.A. Lawrence og A. Renshaw, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat E. Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

**Den Italienske Republik** ved afdelingschef, professor U. Leanza, Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, bistået af statens advokat, P.G. Ferri, og med valgt adresse i Luxembourg på Italiens Ambassade, 5, rue Marie-Adélaïde,

**Kongeriget Spanien** ved statens advokat, N. Díaz Abad, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg på Spaniens Ambassade, 4-6, boulevard Emmanuel Servais,

**Rådet for Den Europæiske Union** ved juridisk konsulent J. Carbery og A.P. Feeney, Rådets Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse hos generaldirektør E. Uhlmann, Den Europæiske Investeringsbanks Direktorat for Juridiske Anliggender, 100, boulevard Konrad Adenauer,

**Svenskt Stål AB (SSAB)**, Stockholm (Sverige),

og

**Ilva Laminati Piani SpA**, Rom (Italien),

intervenienter i første instans,

har

## DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne J.-P. Puissochet (refererende dommer) og F. Macken,

generaladvokat: N. Fennelly  
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 27. januar 2000,

afsagt følgende

### Dom

- 1 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 7. januar 1998 har British Steel plc, nu Corus UK Ltd (herefter »British Steel«), i medfør af artikel 49 i EKSF-statutten for Domstolen iværksat appel til prøvelse af dom afsagt den 24. oktober 1997 af Retten i Første Instans i sagen British Steel mod Kommissionen (sag T-243/94, Sml. II, s. 1887, herefter »den anfægtede dom«), hvorved Retten frifandt Kommissionen for selskabets påstand om annullation af Kommissionens beslutning 94/258/EKSF af 12. april 1994 om Spaniens støtte til den offentlige stålvirksomhed Corporación de la Siderurgia Integral (CSI) og af Kommissionens beslutning 94/259/EKSF af 12. april 1994 om Italiens ydelse af

statsstøtte til offentlige stålvirksomheder (stålkoncernen Ilva) (EFT L 112, s. 58 og 64, herefter »de omtvistede beslutninger«).

### De relevante retsregler

2 I henhold til EKSF-traktatens artikel 4, litra c), er »tilskud eller anden støtte ydet af staterne eller særlige byrder pålagt af dem, i hvilken som helst form dette sker«, forbudt på de i traktaten angivne betingelser.

3 EKSF-traktatens artikel 95, stk. 1, har følgende ordlyd:

»I alle de tilfælde, som ikke omhandles i denne traktat, og hvor en beslutning eller en henstilling fra Kommissionen forekommer nødvendig for inden for rammerne af det fælles marked for kul og stål og i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 5 at virkeliggøre et af Fællesskabets mål, således som de nærmere er angivet i artikel 2, 3 og 4, kan en sådan beslutning træffes eller en sådan henstilling vedtages efter samstemmende og enstemmig udtalelse fra Rådet og efter høring af Det Rådgivende Udvalg.«

4 For at tilgodese behovet for strukturomlægninger inden for jern- og stålindustrien indførte Kommissionen i begyndelsen af 1980'erne på grundlag af de citerede bestemmelser i traktatens artikel 95 en fællesskabsordning vedrørende støtte, hvorefter der kan ydes statsstøtte til jern- og stålindustrien i et begrænset antal tilfælde.

5 Kommissionen indførte på grundlag af bestemmelsen en ordning i form af en række generelle beslutninger, i almindelighed betegnet »støttekodekser«, der som følge af konjunkturproblemerne inden for jern- og stålindustrien har været genstand for en række tilpasninger. Den kodeks vedrørende støtte til jern- og stålindustrien, der var gældende i den for denne sag relevante periode, var således den femte i rækken og blev indført ved Kommissionens beslutning nr. 3855/91/EKSF af 27. november 1991 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien (EFT L 362, s. 57, herefter »den femte støttekodeks«).

6 Betragtning I til den femte støttekodeks har følgende ordlyd:

»I henhold til traktatens artikel 4, litra c), er det forbudt medlemsstaterne at yde støtte til jern- og stålindustrien, uanset støttens form og uanset om den indgår i en specifik eller en generel støtteordning.

Siden den 1. januar 1986 har Kommissionen ved beslutning nr. 3484/85/EKSF, erstattet fra den 1. januar 1989 ved beslutning nr. 322/89/EKSF, indført regler, hvorefter der kan ydes støtte til jern- og stålindustrien i et begrænset antal tilfælde.

Disse regler omfatter støtte, specifik eller generel, fra medlemsstaterne i en hvilken som helst form.

Reglerne tager først og fremmest sigte på at sikre, at jern- og stålindustrien ikke fratages muligheden for at få tildelt støtte til forskning og udvikling og støtte til tilpasning af anlæggene til de nye miljøbeskyttelsesnormer. Endvidere er det i henhold til reglerne tilladt at yde støtte med socialt sigte, som vil kunne fremme en delvis lukning af anlæg, og støtte til finansiering af en definitiv afvikling af de

mindst konkurrencedygtige virksomheders EKSF-aktiviteter. Endelig forbyder reglerne enhver form for drifts- eller investeringsstøtte til jern- og stålvirksomheder i Fællesskabet, idet de dog indeholder en undtagelse for regional investeringsstøtte i visse medlemsstater.

Den strenge disciplin, der således er blevet indført, og som finder anvendelse i samtlige tolv medlemsstater på hele deres område, har gjort det muligt at sikre ensartede konkurrencevilkår for denne sektor i de forgangne år. Den falder i tråd med målsætningerne for etableringen af det indre marked. Den er ligeledes i overensstemmelse med reglerne om offentlig støtte i konsensus-aftalen indgået mellem Fællesskabet og Amerikas Forenede Stater i november 1989, som gælder frem til den 31. marts 1992. Denne disciplin bør derfor føres videre, dog med visse tekniske ændringer.

...«

- 7 I artikel 1, stk. 1, i den femte støttekodeks bestemmes det:

»Støtte til jern- og stålindustrien, der finansieres af en medlemsstat, af lokale forvaltninger eller ved hjælp af statsmidler under enhver form, kan — uanset om den er sektorbestemt eller ej — kun betragtes som fællesskabsstøtte og dermed som forenelig med fællesmarkedets tilfredsstillende funktion, hvis den opfylder bestemmelserne i artikel 2-5.«

- 8 I henhold til artikel 2-5 i den femte støttekodeks kan støtte til forskning og udvikling (artikel 2), til miljøbeskyttelse (artikel 3), til lukning (artikel 4) samt regional investeringsstøtte, som ydes i henhold til de generelle ordninger i

Grækenland, Portugal og den tidligere Tyske Demokratiske Republik (artikel 5) betragtes som forenelig med fællesmarkedet.

### Baggrunden for sagen ved Retten

- 9 Det fremgår af den anfægtede dom, at Kommissionen, efter vedtagelsen af den femte støttekodeks og før forværringen af jern- og stålindustriens økonomiske og finansielle situation, den 23. november 1992 forelagde Rådet og Europa-Parlamentet en strukturomlægningsplan ved meddelelse SEK(92) 2160 endelig udg. Planen omfattede forskellige sociale ledsageforanstaltninger samt økonomiske incitamenter, herunder fællesskabsstøtte (den anfægtede doms præmis 4).
  
- 10 Ifølge konklusionerne fra Rådets møde den 25. februar 1993 stillede Rådet sig positivt over for det program, som Kommissionen foreslog med henblik på at få gennemført en væsentlig indskrænkning af produktionskapaciteten. Herefter anførte Rådet og Kommissionen i en fælles erklæring til protokollen for Rådets møde den 17. december 1993 (herefter »erklæringen af 17. december 1993«), at Rådet bl.a. »[lagde] vægt på nøje overholdelse af støttekodeksen ... uden at det [berørte] medlemsstaternes ret til at anmode om en beslutning i henhold til artikel 95 i EKSF-traktaten« (den anfægtede doms præmis 5 og 6).
  
- 11 Den 22. december 1993 afgav Rådet en samstemmende udtalelse i henhold til traktatens artikel 95, stk. 1 og 2, vedrørende ydelse af støtte til seks jern- og stålvirksomheder, herunder den spanske offentlige stålvirksomhed Corporación de la Siderurgia Integral (CSI) og offentlige virksomheder i Italien (stålkoncernen Ilva), og Kommissionen vedtog på baggrund af denne udtalelse de omtvistede beslutninger om ydelse af statsstøtte til disse to virksomheder. Støtten skulle bidrage til omstrukturering eller privatisering af de pågældende virksomheder og

omfattede ikke støtte, som kunne være blevet godkendt under anvendelse af den femte støttekodeks (den anfægtede doms præmis 7 og 8).

- 12 Det var under disse omstændigheder, at British Steel, støttet af Svenskt Stål AB (SSAB) og Det Danske Stålvalseværk, ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 27. juni 1994 i medfør af traktatens artikel 33 anlagde sag med påstand om annullation af de to omtvistede beslutninger.
- 13 Appellanterne fremsatte fire anbringender til støtte for deres annullationspåstand, nemlig om Kommissionens manglende kompetence til at vedtage de omtvistede beslutninger, tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, tilsidesættelse af EKSF-traktaten eller gennemførelsesbestemmelser hertil samt tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter.

### Den anfægtede dom

- 14 Med hensyn til anbringendet om Kommissionens manglende kompetence bemærkede Retten i den anfægtede doms præmis 42, at ifølge ordningen i henhold til traktaten som helhed er artikel 4, litra c), ikke til hinder for, at Kommissionen undtagelsesvis, for at tage højde for situationer, der ikke har været forudset, godkender støtte, som er forenelig med traktatens målsætninger, for herefter i den anfægtede doms præmis 44 at fastslå, at Kommissionen, i det omfang traktaten ikke indeholder særlige bestemmelser, i henhold til traktatens artikel 95 har kompetence til at vedtage enhver generel eller individuel beslutning, der er nødvendig for at virkeliggøre målsætningerne med traktaten, og at denne bestemmelse tillægger Kommissionen kompetence til at vurdere, hvilken af de to former for beslutninger, generelle eller individuelle, der er mest egnet til at virkeliggøre den eller de målsætninger, der forfølges.



- 15 Herefter fastslog Retten i den anfægtede doms præmis 45, at Kommissionen havde gjort brug af retsgrundlaget i henhold til traktatens artikel 95, stk. 1 og 2, både til at vedtage generelle beslutninger — støttekodekser — og til at vedtage individuelle beslutninger om undtagelsesvis godkendelse af en række former for specifik støtte, og i præmis 46, at problemet i den foreliggende sag var at fastlægge formålet med og rækkevidden af henholdsvis støttekodeksen og de omtvistede individuelle beslutninger.
- 16 Efter at have sammenholdt den femte støttekodeks med de to omtvistede beslutninger fastslog Retten i den anfægtede doms præmis 49, at retsakternes anvendelsesområder er forskellige, idet kodeksen generelt omhandler visse former for støtte, der efter kodeksen anses for forenelige med traktaten, mens de omtvistede beslutninger under henvisning til ganske særlige forhold og *una tantum* godkendte støtte, der principielt ikke kunne anses for forenelig med traktaten.
- 17 Retten fortsatte i den anfægtede doms præmis 50 og 51 samt præmis 53 og 54 med følgende bemærkninger:
- »50 Der kan herefter ikke gives sagsøgeren medhold i, at kodeksen er af bindende, udtømmende og definitiv art. Kodeksen er således kun et bindende regelsæt for så vidt angår de former for støtte, der er forenelige med traktaten, som kodeksen opregner. På dette område indfører kodeksen en almindeligt gældende ordning, som har til formål at sikre, at enhver støtte, der er omfattet af de i kodeksen fastlagte kategorier, underlægges ensartede vilkår som led i én og samme procedure. Kommissionen er kun bundet af denne ordning, når den skal vurdere, om støtte, der er omfattet af kodeksen, er forenelig med traktaten. Kommissionen kan følgelig ikke godkende støtte af den art ved en individuel beslutning, når der er tale om støtte, som strider mod de ved kodeksen indførte generelle regler ...
- 51 Hvad derimod angår støtte, der ikke er omfattet af en de former for støtte, som i henhold til kodeksen er undtaget fra forbuddet, kan sådanne former for støtte være genstand for en individuel fritagelse fra forbuddet, såfremt

Kommissionen som led i sine skønsmæssige beføjelser i henhold til traktatens artikel 95 finder, at der er tale om støtte, som er nødvendig for at virkeliggøre målsætningerne ved traktaten. Støttekodeksen har således kun til formål generelt og på visse betingelser at tillade fravigelser fra forbuddet mod støtte for så vidt angår bestemte former herfor, som kodeksen udtømmende opregner. Kommissionen savner kompetence efter traktatens artikel 95, stk. 1 og 2 — der kun angår tilfælde, som ikke omhandles i traktaten ... — til at forbyde visse former for støtte, idet et sådant forbud allerede fremgår af selve traktaten, jf. artikel 4, litra c). Støtte, der ikke falder ind under en af de kategorier, som kodeksen undtager fra forbuddet, er således fortsat alene omfattet af artikel 4, litra c). Det gælder herefter, at må sådanne former for støtte alligevel anses for nødvendige for at virkeliggøre målsætningerne med traktaten, kan Kommissionen gøre brug af sin kompetence i henhold til traktatens artikel 95 til at gribe ind over for en sådan situation, der ikke har været forudset, i givet fald i form af en individuel beslutning.

...

- 53 De omtvistede beslutninger kan herefter ikke anses for undtagelser fra den femte støttekodeks, der savner begrundelse, men er retsakter, der som kodeksen har hjemmel i traktatens artikel 95, stk. 1 og 2.
- 54 Følgelig savnes der grundlag for anbringendet om, at Kommissionen har savnet kompetence, idet Kommissionen ikke ved at vedtage støttekodeksen kunne fraskrive sig sin kompetence i henhold til traktatens artikel 95 til at vedtage individuelle beslutninger med henblik på at tage højde for situationer, der ikke har været forudset. Da de økonomiske forhold, der førte Kommissionen til at udstede de omtvistede beslutninger, ikke faldt ind under kodeksens anvendelsesområde, var Kommissionen således beføjet til på grundlag af traktatens artikel 95 at godkende den pågældende støtte på de vilkår, der skal overholdes i forbindelse med anvendelsen af denne bestemmelse.«

18 For så vidt angår dette anbringende fastslog Retten i den anfægtede doms præmis 55, at de omtvistede beslutninger ikke er retsstridige som følge af en manglende kompetence for Kommissionen.

19 Med hensyn til anbringendet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning bemærkede Retten dernæst i den anfægtede doms præmis 75, at formålet med støttekodeksen er et andet end formålet med de omtvistede beslutninger, der blev vedtaget for at gribe ind over for en ganske usædvanlig situation, og fastslog herefter, at kodeksen ikke på nogen måde havde kunnet give anledning til nogen berettiget forventning med hensyn til spørgsmålet om eventuelle individuelle undtagelser fra forbuddet mod statsstøtte på grundlag af traktatens artikel 95, stk. 1 og 2, i en situation som den, der førte til vedtagelsen af de omtvistede beslutninger, og som ikke havde været forudset.

20 Retten fortsatte sit ræsonnement som følger:

»76 I øvrigt fremgår det af Domstolens faste praksis, at 'selv om princippet om beskyttelse af den berettigede forventning ... er et af Fællesskabets grundlæggende principper, kan de erhvervsdrivende dog ikke have nogen berettiget forventning om opretholdelse af en bestående situation, som Fællesskabets institutioner kan ændre ved beslutninger truffet inden for rammerne af deres skøn'...

77 Det er herved en åbenbar forudsætning for, at det fælles marked for jern- og stålprodukter kan fungere efter hensigten, at der foretages en konstant tilpasning i forhold til ændringerne i den økonomiske situation, og de erhvervsdrivende kan ikke påberåbe sig en velerhvervet ret i form af, at der skulle bestå et krav på en opretholdelse af den retstilstand, der har været gældende på et bestemt tidspunkt ...

- 78 Det må herefter lægges til grund, at sagsøgeren i betragtning af sin meget betydningsfulde økonomiske stilling og i kraft af sin deltagelse i Det Rådgivende EKSF-Udvalgs møder burde have været opmærksom på, at der ville opstå et afgørende behov for at træffe bestemmelse om effektive foranstaltninger med henblik på at tilgodese den europæiske jern- og stålindustris interesser, og at det efter traktatens artikel 95 ville kunne være begrundet for Kommissionen at vedtage ad hoc-beslutninger, således som dette allerede flere gange tidligere var sket under en støttekodeks' gyldighedsperiode. Kommissionen har herved med rette henvist til ovennævnte beslutning 89/218 af 23. december 1988 og til beslutning 92/411/EKSF af 31. juli 1992 om den danske og nederlandske regerings støtte til virksomheder i jern- og stålindustrien (EFT L 223, s. 28), hvorved statsstøtte, der ikke var omfattet af den på det pågældende tidspunkt gældende støttekodeks, blev godkendt.«
- 21 Retten fastslog herefter i den anfægtede doms præmis 79, at de omtvistede beslutninger ikke strider mod princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.
- 22 Retten forkastede ligeledes de to øvrige anbringender, British Steel havde fremført til støtte for sin annullationspåstand.

## Appellen

- 23 British Steel har til støtte for appellen fremført to anbringender, dels om Kommissionens manglende kompetence til at vedtage de omtvistede beslutninger, og dels om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

*Det første anbringende*

24 British Steel's første anbringende består af to dele, en principal og en subsidiær del.

25 Med den principale del af sit første anbringende har British Steel gjort gældende, at når Retten i den anfægtede doms præmis 50 og 51 har fastslået, at

— den femte støttekodeks kun er en bindende retsakt for de former for støtte, som er forenelige med traktaten, og som er opregnet i kodeksen, skønt kodeksen har til formål at forbyde enhver støtte, som ikke udtrykkeligt er opregnet heri, og

— Kommissionen på trods af den femte støttekodeks kan gøre brug af sin kompetence i henhold til EKSF-traktatens artikel 95 til at vedtage individuelle beslutninger som de omtvistede beslutninger, selv om kodeksen er udtømmende i den forstand, at Kommissionen i det tidsrum, hvor kodeksen er gyldig, ikke har kompetence til ved individuelle beslutninger at godkende andre former for støtte end dem, der er opregnet i kodeksen selv,

beror Rettens fortolkning af anvendelsesområdet for den femte støttekodeks og følgelig af omfanget af Kommissionens kompetence på en urigtig retsanvendelse.

- 26 Med hensyn til formålet med den femte støttekodeks, som ifølge appelskriftet er at forbyde enhver form for støtte, som ikke er omfattet af kodeksen, har British Steel fremført to argumenter, dels vedrørende betragtningerne til, dels vedrørende bestemmelserne i den femte støttekodeks.
- 27 British Steel har bl.a. påberåbt sig fjerde afsnit i betragtning I til kodeksen, hvori der henvises til forbuddet mod godkendelse af »enhver [anden] form for drifts- eller investeringsstøtte til jern- og stålvirksomheder i Fællesskabet ...«, samt til første og tredje afsnit i samme betragtning. Ifølge British Steel er ordet »anden« udtryk for et forbud mod støtte, som ikke er opregnet i kodeksen. Selskabet har gjort gældende, at dette underbygges af femte afsnit i betragtning I, hvori det hedder, at dette forbud er i overensstemmelse med »konsensus-aftalen indgået mellem Fællesskabet og Amerikas Forenede Stater i november 1989, som gælder indtil 31. marts 1992«, der blev vedtaget ved Kommissionens beslutning 89/636/EKSF af 11. december 1989 om indgåelse af et arrangement og en konsensus med Amerikas Forenede Stater om handel med visse jern- og stålvarer (EFT L 368, s. 98), og som forbød disse former for støtte.
- 28 Endvidere er British Steel af den opfattelse, at selv om artikel 1, stk. 1, i den femte støttekodeks ikke udtrykkeligt forbyder statsstøtte, men opregner de former for støtte, som kan undtages fra traktatens forbud, må bestemmelsen fortolkes således, at der herved indføres et forbud, når støtten ikke optræder i en af disse former. Det følger heraf, at Rettens bemærkninger i den anfægtede doms præmis 51, hvorefter forbuddet mod visse former for støtte »allerede fremgår af selve traktaten, jf. artikel 4, litra c)«, ikke er korrekte, idet Kommissionen i medfør af traktatens artikel 95, stk. 1, ville have haft kompetence til at erklære de former for støtte, som er opregnet i artikel 1, stk. 1, i den femte støttekodeks, for forenelige med traktaten.
- 29 Hertil bemærkes først, at selv om det i fjerde afsnit af betragtning I i præamblen til den femte støttekodeks er anført, at reglerne i de tidligere støttekodekser

»forbyder... enhver [anden] form for drifts- eller investeringsstøtte ...«, står det fast, at der ikke findes en bestemmelse i den femte støttekodeks, der svarer til denne passus i betragtningerne. Heraf følger, at denne passus i betragtningerne ikke i sig selv kan ændre rækkevidden af den femte støttekodeks.

- 30 Det bemærkes endvidere, at artikel 1, stk. 1, i den femte støttekodeks ikke indeholder et generelt forbud mod støtte, men blot i almindelige vendinger præciserer rækkevidden af den undtagelse, som er fastsat i traktatens artikel 4, litra c). Denne bestemmelse i den femte støttekodeks har derfor ikke til formål at udelukke, at der kan vedtages andre undtagelser til forbuddet i traktatens artikel 4, litra c).
- 31 Denne fortolkning fremgår klart af erklæringen af 17. december 1993, hvorefter den nøje overholdelse af støttekodeksen skulle ske, »uden at det [berørte] medlemsstaternes ret til at anmode om en beslutning i henhold til artikel 95 i EKSF-traktaten«.
- 32 En sådan fortolkning underbygges dels af første afsnit af betragtning I, som klart angiver, at det er i henhold til traktatens artikel 4, litra c), og ikke i henhold til den femte støttekodeks, at det er »forbudt medlemsstaterne at yde støtte ... uanset støttens form«, og dels af andet afsnit af samme betragtning I, der ikke nævner, at de tidligere støttekodekser generelt forbød støtte, men tværtimod præciserer, at der herved er indført regler, »hvorefter der kan ydes støtte ... i et begrænset antal tilfælde«.
- 33 Med hensyn til British Steel's argument vedrørende den omstændighed, at der i femte afsnit i betragtning I til den femte støttekodeks henvises til »konsensus-aftalen indgået mellem Fællesskabet og Amerikas Forenede Stater«, bemærkes, at denne henvisning ikke er relevant i det foreliggende tilfælde. Selv om der måtte

foreligge en sådan uforenelighed, ville den nemlig udelukkende være en følge af foranstaltninger, som var truffet med hjemmel i traktatens artikel 95, og hvis formål ville være at godkende støtte, der ikke er omfattet af konsensus-aftalen.

- 34 Som følge heraf skal artikel 1, stk. 1, i den femte støttekodeks, som ikke indeholder et generelt forbud mod statsstøtte, fortolkes således, at Kommissionen ikke i medfør af den femte støttekodeks og ved hjælp af de forenklede procedurer, som er fastsat i kodeksen, har kompetence til at godkende støtte, som ikke er omfattet af kodeksens artikel 2-5, men at den derimod, under anvendelse af traktatens artikel 95, har kompetence til at træffe supplerende generelle eller individuelle foranstaltninger om godkendelse af støtte, der ikke er omfattet af den femte støttekodeks.
- 35 Til støtte for, at den femte støttekodeks er udtømmende, har British Steel desuden fremført to anbringender, dels om tilblivelseshistorien bag støttekodekserne inden for jern- og stålområdet, dels om Kommissionens praksis med hensyn til beslutninger, der er rettet til andre virksomheder, og som ifølge selskabet bidrager med oplysninger med henblik på fortolkningen af den femte støttekodeks.
- 36 British Steel har gjort gældende, at tilblivelseshistorien bag støttekodekserne viser, at navnlig siden den 1. januar 1986, hvor Kommissionens beslutning nr. 3484/85/EKSF af 27. november 1985 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien (EFT L 340, s. 1), den såkaldte »tredje støttekodeks«, trådte i kraft, er der sket en gradvis indskrænkning af Kommissionens kompetence med hensyn til godkendelse af statsstøtte, således at de efterfølgende kodekser, herunder den femte, er udtømmende, hvilket ikke er i overensstemmelse med Rettens bemærkning i den anfægtede doms præmis 51, hvorefter den femte støttekodeks »[kun] har ... til formål generelt og på visse betingelser at tillade fravigelser fra forbuddet mod støtte for så vidt angår bestemte former herfor, som kodeksen udtømmende opregner«.



- 37 Til støtte for, at den femte støttekodeks er udtømmende, har British Steel desuden henvist til en række individuelle beslutninger om afvisning af godkendelse af støtte eller om krav om tilbagebetaling af allerede udbetalt støtte, som var begrundet med, at støtten ikke kunne godkendes med hjemmel i kodeksen. Ifølge selskabet er denne begrundelse udtryk for, at kodeksen er udtømmende, idet Kommissionens begrundelse i modsat fald ikke i sig selv kunne berettige en afvisning af godkendelse eller et krav om tilbagebetaling.
- 38 Navnlig har British Steel gjort gældende, at den femte støttekodeks må være udtømmende, fordi den blev ændret ved Kommissionens beslutning 92/411, den såkaldte »CO<sub>2</sub>-beslutning«, med henblik på at kunne hjemle en undtagelse med hensyn til støtten til den danske og nederlandske jern- og stålindustri i form af en lempelse af afgifterne på kuldioxidemissioner.
- 39 Med hensyn til British Steel's argumenter vedrørende tilblivelseshistorien bag støttekodekserne bemærkes, at den gradvise begrænsning af deres anvendelsesområde ikke kan bevirke, at den femte støttekodeks er udtømmende.
- 40 Som det også fremgår af præmis 32 i denne dom, er det ikke i henhold til den femte støttekodeks, at det er forbudt at yde støtte, men i medfør af traktatens artikel 4, litra c), hvorfra der kan gøres undtagelser med hjemmel i EKSF-traktatens artikel 95, stk. 1. Det følger heraf, at den gradvise begrænsning af anvendelsesområdet for de støttekodekser, der ligger forud for den femte, ikke kan fortolkes som et totalt forbud, som forhindrer Kommissionen i at gribe ind i henhold til traktatens artikel 95, men som en indskrænkning af den beføjelser, den er tillagt til at vedtage beslutninger uden Rådets enstemmige godkendelse, når den i et tilfælde, som ikke er forudset i traktaten, finder, at en støtte på grund af ekstraordinære omstændigheder er nødvendig med henblik på at opfylde traktatens målsætninger.

- 41 For så vidt dernæst angår de individuelle beslutninger, British Steel har påberåbt sig til støtte for, at den femte støttekodeks er udtømmende, bemærkes blot, at den omstændighed, at Kommissionen har afvist at godkende en støtte eller har krævet en allerede udbetalt støtte tilbagebetalt, ikke beviser, at den femte støttekodeks er udtømmende, idet forholdet — som det fremgår af erklæringen af 17. december 1993 — er det, at selv om der altid kan træffes ad hoc-beslutninger uden om støttekodekserne, når den pågældende medlemsstat tager initiativ til at anmode om, at traktatens artikel 95 bringes i anvendelse, betyder det ikke, at Kommissionen altid er forpligtet til at godkende den støtte, der er ansøgt om.
- 42 Særligt skal det med hensyn til British Steel's argument om, at den femte støttekodeks er blevet ændret ved CO<sub>2</sub>-beslutningen, blot bemærkes, at denne beslutning blev vedtaget som en individuel beslutning og ikke som en retsakt om ændring af den femte støttekodeks.
- 43 Det følger af ovennævnte bemærkninger, at det er med rette, at Retten i den anfægtede doms præmis 50 har fastslået, at den femte støttekodeks kun er et bindende regelsæt for så vidt angår de former for støtte, der er forenelige med traktaten, og som kodeksen opregner, og i præmis 51, at Kommissionen kan gøre brug af sin kompetence i henhold til traktatens artikel 95 til at vedtage individuelle beslutninger.
- 44 Den principale del af det første anbringende må herefter forkastes.
- 45 Med den subsidiære del af sit første anbringende har British Steel gjort gældende, at selv om Rettens fortolkning af anvendelsesområdet for den femte støttekodeks er korrekt, har den foretaget en urigtig retsanvendelse ved ikke at annullere den del af beslutning 94/258, som vedrører godkendelsen af en støtte på »højest 54,519 mia. ESP til sociale foranstaltninger«, idet en sådan form for støtte klart var omfattet af anvendelsesområdet for i den femte støttekodeks artikel 4, der omhandler støtte til sociale foranstaltninger og støtte til lukning.

- 46 Med hensyn til denne subsidiære del af det første anbringende bemærkes blot, at den heri indeholdte argumentation ikke blev fremført for Retten.
- 47 I den henseende bemærkes, at nye anbringender, der ikke er indeholdt i søgsmålet, ikke kan fremsættes i appelskriftet, således som det følger af procesreglementets artikel 113, stk. 2, og artikel 116, stk. 1 (jf. dom af 19.6.1992, sag C-18/91 P, V. mod Parlamentet, Sml. I, s. 3997, præmis 21). Det er herefter åbenbart, at den subsidiære del af det første anbringende må afvises.

#### *Det andet anbringende*

- 48 Med dette anbringende har British Steel gjort gældende, at Retten med sin forkastelse af selskabets argumentation om, at den femte støttekodeks havde givet selskabet en berettiget forventning om, at Kommissionen ikke ville vedtage nogen individuelle beslutninger om godkendelse af statsstøtte, som ikke faldt ind under en af de af kodeksen omfattede kategorier, ikke har taget hensyn til, at Kommissionen havde forsikret British Steel om, at den ikke ville godkende støtte til omstrukturering i den femte støttekodeks' gyldighedsperiode.
- 49 British Steel har især kritiseret den anfægtede doms præmis 78, hvori Retten fastslog, at British Steel, repræsenteret af en af sine direktører, selv havde deltaget i Det Rådgivende EKSF-Udvalgs møder og således burde have været opmærksom på, at det kunne blive nødvendigt for Kommissionen at vedtage ad hoc-beslutninger i henhold til traktatens artikel 95. Selskabet har endvidere anført, at denne præmis i den anfægtede dom beror på en fejltagelse, idet medlemmerne af Det Rådgivende EKSF-Udvalg er medlemmer som privatpersoner og ikke som repræsentanter for deres respektive selskaber.

- 50 Herudover kan CO<sub>2</sub>-beslutningen, som godkender danske og nederlandske virksomheders fritagelse for visse miljøafgifter, ifølge British Steel ikke sammenlignes med de omtvistede beslutninger, idet den ikke vedrører støtte til omstrukturering og således ikke kan påvirke selskabets berettigede forventning.
- 51 Hertil bemærkes, at Retten i den anfægtede doms præmis 75 først gjorde opmærksom på, hvad den havde fastslået i den anfægtede doms præmis 46-52, nemlig at den femte støttekodeks ikke havde samme formål som de omtvistede beslutninger, der var blevet vedtaget for at gribe ind over for en ganske usædvanlig situation, og herefter med rette fastslog, at kodeksen ikke kunne have givet anledning til nogen berettiget forventning med hensyn til spørgsmålet om eventuelle individuelle undtagelser i ganske særlige tilfælde på grundlag af traktatens artikel 95.
- 52 Det er ligeledes med rette, at Retten under henvisning til Domstolens faste praksis (jf. dom af 14.2.1990, sag C-350/88, Delacre m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 395, præmis 33) i den anfægtede doms præmis 77 fastslog, at »det er ... en åbenbar forudsætning for, at det fælles marked for jern- og stålprodukter kan fungere efter hensigten, at der foretages en konstant tilpasning i forhold til ændringerne i den økonomiske situation, og de erhvervsdrivende kan ikke påberåbe sig en velerhvervet ret i form af, at der skulle bestå et krav på en opretholdelse af den retstilstand, der har været gældende på et bestemt tidspunkt«. British Steel kunne derfor ikke have en berettiget forventning om, at en given retstilstand forblev uændret, når de økonomiske betingelser på jern- og stålmarkedet ændrer sig på en sådan måde, at der i givet fald må træffes punktuelle tilpasningsforanstaltninger.
- 53 Med hensyn til Rettens vurdering i den anfægtede doms præmis 78 af British Steel's deltagelse i Det Rådgivende EKSF-Udvalg bemærkes, at der er tale om en vurdering af en faktisk omstændighed, som Retten har enekompetence til at foretage, og som ikke kan vurderes af Domstolen under en appelsag (jf. dom af 22.12.1993, sag C-354/92 P, Eppe mod Kommissionen, Sml. I, s. 7027, præmis 29, og af 18.11.1998, sag C-191/98 P, Tzoanos mod Kommissionen, Sml. I, s. 8223, præmis 23).

- 54 Hvad angår CO<sub>2</sub>-beslutningen, som British Steel har påberåbt sig til støtte for sit anbringende, bemærkes, at den tværtimod er et bevis på, at der kunne godkendes støtte, der ikke faldt ind under anvendelsesområdet for den femte støttekodeks, og at vedtagelsen af denne beslutning ikke kunne skabe nogen berettiget forventning hos British Steel.
- 55 British Steel's andet anbringende kan således ikke tiltrædes.
- 56 Herefter må British Steel's appel forkastes i det hele.

### Sagens omkostninger

- 57 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, som ifølge artikel 118 finder tilsvarende anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at British Steel tilpligtes at betale sagens omkostninger, og da British Steel har tabt sagen, bør denne part betale appelsagens omkostninger. Procesreglementets artikel 69, stk. 4, bestemmer, at medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, bærer deres egne omkostninger, og at Domstolen i henhold til bestemmelsens tredje afsnit kan træffe afgørelse om, at andre intervenienter end medlemsstater og institutioner skal bære deres egne omkostninger. Herefter bør intervenienterne, Den Italienske Republik, Kongeriget Spanien, Rådet for Den Europæiske Union og Det Danske Stålvalseværk A/S, bære deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

- 1) Appellen forkastes.
- 2) British Steel plc, nu Corus UK Ltd, betaler sagens omkostninger.
- 3) Den Italienske Republik, Kongeriget Spanien, Rådet for Den Europæiske Union og Det Danske Stålvalseværk A/S bærer deres egne omkostninger.

Gulmann

Puissochet

Macken

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 23. november 2000.

R. Grass

C. Gulmann

Justitssekretær

Formand for Sjette Afdeling